

■ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΤΑΙ ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

■ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

# ΑΝ ΞΕΡΑΜΕ ΤΙ ΤΡΩΜΕ...

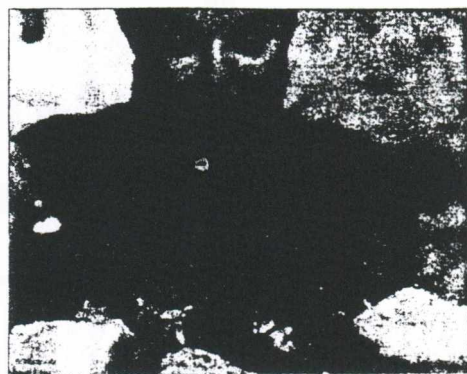
Δεδομένη είναι η βούληση της κυβέρνησης και προσωπικά του πρωθυπουργού **Χώστα Σημίτη** για τον τερματισμό των **μεσαίωνικών συνθηκών ελέγχου των τροφίμων** στη χώρα μας. Η πολυδιάσπαση των υπηρεσιών, τα **συντεχνιακά συμφέροντα**, ο αθέμιτος ανταγωνισμός των εταιρειών εμπορίας και παραγωγής προϊόντων σε συνδυασμό με τις **πιέσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση** για την άσκηση σοβαρών ελέγχων στην αγορά τροφίμων δημιουργούν μια εκκολκτική κατάσταση, η οποία διακινδυνεύει τα τελευταία χρόνια. Φαίνεται όμως ότι η πρωθυπουργοποίηση Σημίτη σηματοδοτεί πλέον τη **δημιουργία ενός ενιαίου φορέα ελέγχου της ποιότητας** των τροφίμων. Ο κ. Σημίτης είχε επιχειρήσει δύο φορές κατά το παρελθόν από τις θέσεις του υπουργού Γεωργίας και Εμπορίου να κάνει πράξη τη σχετική εξαγγελία του, όμως το σχέδιό του έμεινε πάντα μετέωρο. Με τη διατυπωμένη πλέον βούληση του πρωθυπουργού να αναβαθμισθεί ο

τομέας προστασίας του καταναλωτή, αλλά και με την αναληψη και παρήχθη κυβερνητικής θέσης από την πλευρά του πρώην γενικού γραμματέα του υπουργείου Εμπορίου, **Σωκράτη Κοσμίδη**, ο οποίος είναι επίσης ενθερμος υποστηρικτής της ιδέας του ενιαίου φορέα, θεωρείται θέμα χρόνου η έναρξη των σχετικών διαβουλεύσεων. Ο νέος φορέας, σύμφωνα με πληροφορίες, θα δημιουργηθεί από τη συγχώνευση οδών των υφιστάμενων υπηρεσιών. Το προσωπικό θα συνεργασθεί υπό νέα διοίκηση και νέα υπηρεσιακή διάρθρωση, ενώ θεωρείται βεβαίη η πρόσληψη και νέου επιστημονικού προσωπικού. Κυβερνητική πηγή μας είπε ότι η μορφή και η διάρθρωση του νέου

φορέα θα καθορισθούν με βάση τις προτάσεις που θα υποβληθούν από το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, στο οποίο έχει ανατεθεί εδώ και πέντε μήνες η κατάρτιση της σχετικής μελέτης. Ο νέος φορέας, πάντως, όπως επισήμανε στον "Ε" γνώστης του τομέα ελέγχου των τροφίμων, πρέπει να αποτελείται από **τέσσερις βασικές διευθύνσεις**. Η διεύθυνση Διοικητικού - Οικονομικού, αρμόδια για τα θέματα προσλήψεων και επιμόρφωσης προσωπικού, πληροφόρησης των καταναλωτών και οργάνωσης των υπηρεσιών, η νομοτεχνική διεύθυνση (νομοθεσία, στατιστική, σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών, μεθοδών ελέγχου και έγκρισης αδειών

κυκλοφορίας νέων προϊόντων - επισήμανσης, διαφήμισης, πιστοποίησης), η διεύθυνση μακροσκοπικού ελέγχου, δειγματοληψίας και επιθεωρήσεων και η διεύθυνση του τομέα εργασιών. Πληροφορίες αναφέρουν ότι υπεύθυνος για τη διοίκηση του νέου φορέα δεν θα είναι κάποιος υπουργός, αλλά το διοικητικό συμβούλιο, αφού θα έχει τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Δεν αποκλείεται επίσης να συμμετέχουν και εκπρόσωποι της ΑΔΕΔΥ, της ΓΣΕΕ, της ΠΑΣΕΓΕΣ, της ΚΕΔΚΕ και των επιστημονικών ενώσεων της χώρας.

# ΜΑΧΗ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΣΤΟ ΚΥΚΛΩΜΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ



■ Γιατί «κόλλησε» εδώ και δέκα χρόνια η δημιουργία ενιαίου φορέα ελέγχου και προστασίας του καταναλωτή

**Δ**έκα ολόκληρα χρόνια συζητείται σε συμβούλια και παρασυμβούλια το καυτό ζήτημα της δημιουργίας ενός ενιαίου φορέα για τον έλεγχο των τροφίμων και την προστασία του Έλληνα καταναλωτή. Συντεχνιακά συμφέροντα, αλλαγές υπουργών και γενικών γραμματέων, η κακοδιαμονία της δημόσιας διοίκησης γενικά, έχουν οδηγήσει τα πράγματα στα άκρα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η περίπτωση των σφαγείων της Πάτρας, τα οποία έχουν κριθεί από τη δημοτική αρχή εδώ και δύο χρόνια ακατάλληλα, αλλά συνεχίζουν να λειτουργούν, με την ανοχή της αρμόδιας διεύθυνσης της Νομαρχίας. Οι αγορονομικοί, αστυνομιατρικοί, κτηνιατρικοί και υγειονομικοί

Γράφουν: **Αιμίλιος Νεγκίς, Εύα Νικολάου, Μανώλης Σταυρακάκης, Μαρία Γερογιάννη**

έλεγχο ασκούνται σήμερα από ένα πολύπλοκο σύστημα υπηρεσιών. Κατευθύνσεις δίνουν τα υπουργεία Γεωργίας, Εμπορίου, Πρόνοιας, Δημόσιας Τάξεως, Βιομηχανίας και Ενέργειας και Οικονομικών. Το σύστημα περιπλέκεται ακόμα περισσότερο αν λάβει κανείς υπόψη του και τα γεγονότα ότι οδηγίες της ΕΟΚ παραμένουν ανεφαρμόστες, επειδή ερίζουν οι διάφορες υπηρεσίες σχετικά με το αντικείμενο που καλούνται κάθε μια ξεχωριστά να εφαρμόσουν.

Όταν για πρώτη φορά την περίοδο 1981-85, επί υπουργού Γεωργίας Κώστα Σπρίτη, συγκροτήθηκε μια ομάδα εργασίας για τη μελέτη του θέματος και την υποβολή πρότασης για την ίδρυση ενιαίου φορέα ελέγχου των τροφίμων, οι συμμετέχοντες σπίκωσαν ψηλά τα χέρια, αφού αναγνώρισαν ότι η κατάσταση που ίσχυε τότε και σε ένα μεγάλο βαθμό ισχύει και σήμερα είναι αρκετά πολύπλοκη και για να γίνει απόλυτα γνωστή, χρειάζεται να προηγηθεί η αξιολόγηση των αιμορραγικών δελτίων των υπηρεσιών, που ασκούνται με τον τομέα ελέγχου των τροφίμων. Μια εργασία, που απαιτούσε, όπως ελέγχον αρκετό χρόνο...

Στον έλεγχο των τροφίμων, ποτών, νερού, των βιομηχανικών και βιοτεχνικών παραγωγών - μεταποίησης τροφίμων, των χώρων αποθήκευσής τους, των μέσων διακίνησης, των καταστημάτων τροφίμων και των εσποριών εμπλέκονται γεωπόνοι, κτηνίατροι, αστυκτινίατροι, χημικοί, ιατροί υγιεινολόγοι, έμπειροι δημόσιας υγείας, φυσικοί επιστήμονες του κέντρου Δημόκριτος και άλλοι αστυνομικοί υπάλληλοι.

Όλα αυτά τα χρόνια οι συζητήσεις περιερίσφθηκαν γύρω από δύο διαφορετικές αντιλήψεις. Η πρώτη άποψη υποστήριζε ότι το τρόφιμα ως γνωστό αντικείμενο θα πρέπει να ελέγχονται ενιαία με τη συμμετοχή όλων των ειδικότητων επιστημών σε μια πολυεπιστημονική λειτουργία, ώστε να

καλύπτονται όλες οι λειτουργίες που εξασφαλίζουν ένα ολοκληρωμένο έλεγχο, αλλά και αυτόνομα, δηλαδή τα τρόφιμα να αποτελούν το μόνο αντικείμενο απασχόλησης του φορέα.

Η δεύτερη άποψη συμφωνούσε ότι τα τρόφιμα θα πρέπει να εξετάζονται ενιαία και με πολυεπιστημονική συμμετοχή, όχι όμως και αυτόνομα. Η άποψη αυτή υποστήριζε ότι ο έλεγχος των τροφίμων θα πρέπει να αποτελέσει ένα διακεκριμένο τομέα ενός ευρύτερου φορέα ποιοτικού ελέγχου καταναλωτικών αγαθών. Σε ό,τι αφορά τη νομική υπόσταση του φορέα, άλλοι τον ήθελαν να υπάγεται σε συγκεκριμένο υπουργείο και άλλοι να έχει την υπόσταση Ν.Π.Δ.Δ. με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια.

**Η** ίδρυση του νέου φορέα ελέγχου των τροφίμων αποσκοπούσε στην προστασία της δημόσιας υγείας, στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων του καταναλωτή και στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας, στην πληροφόρηση των καταναλωτών και των παραγωγών, καθώς και στην εξασφάλιση και προώθηση συνθηκών υγιούς εμπορίου.

Τελικά οι συζητήσεις οδηγήθηκαν σε ναυάγιο, χωρίς να διατυπωθεί συγκεκριμένη πρόταση προς την πολιτική ηγεσία.

Οι συζητήσεις ξανάρχισαν το 1994, όταν με πρωτοβουλία του υπουργού Εμπορίου Κώστα Σπρίτη συγκροτήθηκε νέα επιτροπή για την υποβολή σχετικών προτάσεων.

Η επιτροπή όμως δεν κατάληξε ποθενά, με αποτέλεσμα λίγους μήνες αργότερα, τον Σεπτέμβριο του 1995, ο τότε γενικός γραμματέας του υπουργείου **Σωκράτης Κοσμίδης** να ζητήσει τη βοήθεια του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ). Ο Σ. Κοσμίδης, με δεδομένη την απόφαση της οικονομικής επιτροπής έξι συναρμοδίων υπουργών για τη δημιουργία ενιαίου φορέα ελέγχου της ποιότητας των προϊόντων, ανέθεσε στο ΚΕΠΕ την κατάρτιση σχετικής μελέτης. Το ΚΕΠΕ όφειλε εντός

## Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΗΣ ΚΟΝΣΕΡΒΑΣ

■ Χημικοί εναντίον γεωπόνων, κτηνίατροι εναντίον αστυκτινιάτρων... ■ Τι διεκδικούν τα τέσσερα στρατόπεδα

**Τ**έσσερα στρατόπεδα έχουν διαμορφωθεί στον κόσμο του ελέγχου των τροφίμων και της προστασίας του καταναλωτή. Χημικοί μάχονται τους γεωπόνους, κτηνίατροι ερίζουν με τους αστυκτινίατροους σε ένα αμείλικτο πόλεμο συμφερόντων. Η διαμάχη της κτηνιατρικής υπηρεσίας του υπουργείου Γεωργίας με τους αστυκτινίατροους του υπουργείου Δημόσιας Τάξης έφτασε και σε διυπουργικό επίπεδο, ενώ το ίδιο συμβαίνει και με τους γεωπόνους με τους χημικούς, οι οποίοι δίνουν τη μάχη της κοναέρβας. Οι τελευταίοι την τελευταία περίοδο διεκδικούν

σχωριστά ο καθένας για τον εαυτό του την αρμοδιότητα ελέγχου των κονσερβοποιημένων τροφίμων. Πρόσφατα η γενική διεύθυνση Κτηνιατρικής του υπουργείου Γεωργίας επιχειρήσει στα πλαίσια οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων των διαφόρων υπηρεσιών να παραγκωνίσει τους αστυκτινίατροους της αστυνομίας, οι οποίοι διενεργούν αποκλειστικά μακροσκοπικό και οργανοληπτικό έλεγχο στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης σε όλα τα στάδια εμπορίας και συνεργάζονται με τις υπόλοιπες υπηρεσίες και τα υπάρχουντα εργαστήρια (Ε.Θ.Α.Γ.Ε. - Γ.Χ.Κ. - ΚΕΔΥ). Επίσης συνεργάζονται με τα τμήματα αγορονομίας, ενώ με την ιδιότητα του ανακριτικού υπαλλήλου είναι, όπως υποστηρίζουν, σε πλεονεκτικότερη θέση έναντι των κτηνιάτρων. Οι τελευταίοι ασκούνται κυρίως με τον έλεγχο της υγείας των ζώων, με τον έλεγχο των εισαγομένων τροφίμων ζωικής προέλευσης κατά τον εκτελωνισμό, με τις επιθεωρήσεις των σφαγείων και με τις θανατώσεις των άρρωστων ζώων. Οι αστυκτινίατροι αντιδρούν τόσο στην απόφαση των αρμοδιοτήτων τους όσο και στην ίδια την κατάρτιση της υπηρεσίας τους. Οι ρυθμίσεις αυτές, σημειώνεται σε σχετικό έγγραφο, είναι αντίθετες με το γράμμα και το πνεύμα των κοινοτικών οδηγιών. Η 89/397 οδηγία ορίζει ότι τα συστήματα ελέγχου που έχουν δοκιμαστεί και είναι προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε κράτους δεν πρέπει να θιγούν.

ισοσάνων μινών να έχει υποβάλει την πρότασή του, αφού βεβαίως θα είχε προηγηθεί η συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων με τους εκπροσώπους όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών. Η αλλαγή ηγεσίας στο υπουργείο στάθηκε όμως και πάλι μοιραία.